

těž z Divadla u sv. Mikuláše na Staroměstském nám. v hostinci Eggenbergu, v bývalém šlechtickém sídle v místech dnešní budovy soudu. Spojili se s již dříve hrajícími smíchovskými ochotníky 1865-1868(1871?) v *SDO*, h. v domě U anděla, předsedou spolku uzenář a neúspěšný h. T. Radotinský. Početný ansámbl měl v té době již 40 členů, mj. s nimi h. J. J. Stankovský, Vend. Budil, Jakub Seifert, Jindř. Mošna, div. podnikatel J. Hof, dramatik Jos. Štolba, malíř V. Brožík, r. P. Stanislav. Mj. Pražský flamenr, Mlynář a jeho dítě, Zrzavé vlasy, Galejní otroci, Jan Guttenberg, Žižkův meč, Magelona. Hráli zde do 1871.

60. léta 19. stol. *Dělnická beseda*.

Část přešla do 1867(?) zal. *OS Beseda*. 1871 hráli v hostinci U zlatého anděla, 1873-1874 v Eggenbergu. 1874 se museli přestěhovat na Zlíchov do hostince U lva.

1878-1951 *DS Kollár*, zal. přičiněním býv. člena SDO Vojt. Schmatta. Od 1880 jako ČOJ Kollár na Smíchově. Hrál se U Libuše, v pivovarském sále a jinde, velmi úspěšná činnost, až 1881 na vlastním jevišti v hostinci Na knížecí, kde za finanční podpory knížete Schwarzenberga ČOJ Kollár vlastním nákladem 8000 zlatých nechala postavit div. sál pro 200 diváků. 1891 účast na národní slavnosti ochotnické na Střeleckém ostrově. Koncem

390 / Hostinec Na Knížecí, 1908.

19. stol. i operní produkce. Od 1907 pod názvem ČOB Kolár na Smíchově vliv na český kulturní život nejen v Praze. J. J. Kolár (1812-1896, h., r., překladatel, zač. v Kajetánském divadle, r. PD, původně se psal Kollar) až do své smrti 1896 jejím členem. 1891 Kolár na jubilejní výstavě České posvícení dle šumavského kraje, vítání hostů, stínání kohouta, staroměstský orloj s 12 alegoriemi předvádějícími život rolníka, akrobatická společnost. Do 1921 416 představení, 1921-1943 66 představení. Po zbourání budovy Na knížecí hrál soubor na jevištích jiných spolků, ve Švandově divadle, v Aréně, v Akciovém pivovaru, ve vinohradském Nd, v divadle Na Slupi, U sv. Tomáše. Náročná klasika, soudobé tvorba česká i cizí, mnohdy kusy méně známé, ale zajímavé. Jednota vlastnila velkou div. a zábavní knihovnu, podporovala české menšiny a byla aktivní i sociálně. V jejích řadách působilo několik osobností české kultury, Otýlie Sklenářová-Malá, Hanuš Somr, Fr. Matějovský, ředitel Arény Jan Kulík, v. Ferdinand Heteš, Jakub Arbes, Fr. Ruth. Od 1892 konkurencí Koláru měl být *zábavní spolek Rozkoš*, 137 členů, předsedou lakýrnický mistr M. Lojka, chabá činnost Kolára neohrozila.

Od 1896 hostinec Na Knížecí střediskem činnosti *Sokola II*, též ODi. 1891 zal. *DrO zábavního spolku Jarost*, 1891 účast na národní slavnosti ochotnické na Střeleckém ostrově. 1892 stanovy.

DrO Petr Guth, na Smíchově, samostatná složka při Baráčnické obci stejného jména. 1893 vytvoření *DrO*, zah. dramatická škola. 1894 vstup do ÚMDOČ, 1895 první představení Slavnostní schůze

(L. Archleb), r. P. Guth, hráli na vlastním jevišti U lva v Komenckého ul. (nyní Na Bělidle). 1901 prodáno jeviště. 1909 DrO obnoven, zah. Lucifer, r. Vl. Wokoun, opět U lva. Po 1. svět. v DrO opět obnoven 1924, Hříšnice (Skružný), r. Jos. Šturma, h. v div. sále U labutě. 1932 Na Slupi Jiný vzduch (Šimáček), v Umělecké besedě Zemský ráj to na pohled (Rajská-Smolíková), r. J. Liška (členem 25 let), obě inscenace oceněny v soutěži ÚMDOČ. Do 1933 asi 80 představení, např. Žně (Šubert), J. K. Tyl a K. Havlíček Borovský (Šamberk), Maryša, Nebe, peklo, ráj (Mahen), Pan major v. v. (Herrmann), staropražská operetka Komtesa von Vyšehrad (Michálek).

Po 1900

1898 zal. spolek, *beseda Palacký*. Hráli v hostinci U vysloužilce. Od 1922 jako Dramaticko-ochotnická beseda *Palacký*.

1908-1912 *Beseda Frankovský* (Jos. F. 1840-1901, h., komik, od 1869 PD, 1881-1890 ND). 1909 vzkříšen DrO (hra Lucifer), od 1910 znovu člen ÚMDOČ. Po pauze 1924 znovuzřízení DrO, hrána Hříšnice v div. sále U Labutě. Repertoár především český, Šubert, Šimáček, Mrštíkovi, Mahen, Jirásek ad. Člen ÚMDOČ. 1903-1907 *Šumavan*, zábavní, dramatický a vzdělávací klub pro Smíchov a okolí. 1904-1951 *ČOB Tyl*, od 1912 Dělnická ochotnická beseda Tyl na Smíchově, ve 30. letech velmi dobrý herecký soubor, 1933 78 činných členů, 22 představení.

1905-1951 *Smíchovský ochotnický kroužek*, od 1907 *Beseda Jiří Bittner*, činná i ve 30. letech, 1905-1943 uvedli ve Švandově divadle na Smíchově, v Umělecké besedě a jinde 340 her klasického i soudobého repertoáru, existence ještě v 50. letech, hráli v restauraci U Běloušků, Na Václavce.

1905-1922 *Volné sdružení ochotníků smíchovských*. 1909 *OJ Neruda*. 1910 *Dramatická beseda Havlíček*.

1911 zal. *Lyrické divadlo*, zakl. L. Machoň a P. Neri (vl. jm. P. Kro-páček), přímá návaznost na spolek Akademikové vinohradští (viz), zah. recitačním večerem, uvedeným básníkem O. Theerem, ovlivněno symbolistickou estetikou, též rok ve smíchovském Intimním divadle dram. večer hříček Lásky div (Zeyer), Sen o říši Krásy (Karásek) a recitační večer z poezie Browninga. Jeden z prvních pokusů o české moderní divadlo. Na jeho snahy navázalo Divadlo umění (viz Praha-obecně).

Po 1918

1918-1925 *ČOB Mošna*. 1920-1939 *Dělnické divadlo* na Smíchově a okolí.

1920 zal. V. K. Blahník (1888-1934, ochotnický h., r., organizátor pražského ODi, autor 1919 Umění divadelní, 1923 Smysl a podstata divadelního umění, 1929 Světových dějin divadla) *DrO Občanské besedy* na základě ohlasu, jaký vyvolala jeho insc. Večera tříkrálového (Shakespeare) s vybraným souborem pražského ochotnictva, představená na náhodném sjezdu ochotnického severovýchodu (na scéně a s hudbou!! Blahníkovy švagra, malíře Jos. Weniga). Snaha o uměleckou samostatnost podmíněná organizační nezávislostí, tj. zkouškami ve vypůjčených hostinských sálech. Později jako *Blahníkovy družina*. Většinou hostovala na jevištích různých spolků. Soustředila se na prohlubování divadelně odborného školení a hereckou praxi svých členů, kteří byli činní i ve svých mateřských jednotách. 1923 spojení s Tylovým kroužkem (zal. 1902), viz Praha-obecně.

1921-1939 *Smíchovský dramatický klub* pro Smíchov a okolí, předtím od 1920 Studentský dramatický klub pro Královské Vinohrady a okolí. 1921-1922 Stolní společnost Čtveráků, 1922-1925 z ní *KrDO Blaník*.

1921-1922 *Dramatické sdružení* občanských zaměstnanců čs. vojenské penzijní likvidatury.

1921-1922 *Dramatika Moderního Umění*. 1921-1951 DrKr Církev československé Alois Jirásek.